

BURMA PARTNERSHIP

မြန်မာ့အရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူများ
Strengthening Cooperation for a Free Burma

၂၀၁၂ ခု မေ ၁၅

နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း၏ အချိန်မတိုင်သေးသည့်ဆုလာဘ်များက မြန်မာနိုင်ငံမှ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် ပျက်ကွက်ခြင်း

အနောက်တိုင်းအစိုးရ အတော်များများက ဦးသိန်းစိန်အစိုးရ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးခြေလှမ်းများအတွက် အပြေးအလွှား ဆုချီးမြှင့်နေကြချိန်တွင် မြန်မာပြည်သူအများစုကြီးအတွက် လက်တွေ့အခြေအနေမှာမူ အပြောင်းအလဲ မရှိဖြစ်နေပါသည်။ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် ဖြစ်ပါသည်။

သိန်းစိန်အစိုးရက ပြီးခဲ့သည့်လအနည်းငယ်အတွင်း သဘောတူလက်မှတ်ထိုးခဲ့သည့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးများ အားထောက်ပြုပြီး ကရင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့၏ ကာလရှည်ပဋိပက္ခများကိစ္စ တိုးတက်မှုအကြောင်းကို စိတ်အားထက်သန်စွာကြော်ငြာနေပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးများကို မြန်မာ့တပ်မတော်က အကြိမ်များစွာချိုးဖောက်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုးဝါးဆုံးအခြေအနေကို ကချင်ပြည်နယ်တွင်တွေ့ရပြီး မြန်မာ့တပ်မတော်က ကချင်ပြည်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KIA) အပေါ်ထိုးစစ်များ အရှိန်မြှင့်နေသဖြင့် ကချင်ပြည်သူလူထုအပေါ် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ အကြီးအကျယ်တိုးများလာခဲ့ပါသည်။

ယင်းသို့သောပြဿနာများက တိုင်းရင်းသားဒေသများမှ ပြည်သူများအတွက် ဆိုးဝါးသည့်အကျိုးဆက်များ ဖြစ်နေစေ သော်လည်း နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းကမူ ဧပြီ ၁ ရက်နေ့ကကျင်းပခဲ့သည့် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကိုသာ အာရုံစိုက်ကြည့်မြင်ခဲ့ကြပါသည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) က စိတ်ကျေနပ်လောက်စရာ အနိုင်ရခဲ့ရာ သင်္ကေတသဘောအရ တန်ဖိုးရှိသော်လည်း ရရှိသည့်အမတ်နေရာမှာ လွှတ်တော်တွင်း၌ ၇% ပင်မရှိပေ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အာဏာရာထူးနေရာအားလုံးကိုစစ်တပ်က ချုပ်ကိုင်ထားဆဲဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံအများအပြားက ၎င်းတို့ချမှတ်ထားသည့် ပိတ်ဆို့ဒဏ်ခတ်မှုများကို လျော့ပေါ့ပေးခဲ့ သို့မဟုတ် ရုပ်သိမ်းပေးခဲ့သည်။ ပိတ်ဆို့ဒဏ်ခတ်မှုများရုပ်သိမ်းရေးအတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် အနိမ့်ဆုံးစံနှုန်းများကို မဖြည့်ဆည်းနိုင်သည့်ကြားမှ ဤသို့လျော့ပေါ့ပေး၊ ရုပ်သိမ်းပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရာနှင့်ချီသောနိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားမှု၊ အောက်ခြေပြည်သူလူထုအတွက် အခြေအနေပြောင်းလဲစေသော ဥပဒေသစ်များ၊ အရှိန်မြှင့်လာသောလက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခနှင့် မသမာမှုများစွန်းထင်းနေသည့် ရွေးကောက်ပွဲ နောက်တစ်ခုတို့မှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီအပြောင်းအလဲကို ကိုယ်စားမပြုပေ။

ဧပြီလ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ

နိုင်ငံရေးပါတီများမှတ်ပုံတင်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်ချက်အနည်းငယ် လုပ်ပေးပြီးနောက် NLD မှာ နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် ပြန်လည်မှတ်ပုံတင်နိုင်ခဲ့ပြီး ဧပြီ ၁ ရက်နေ့ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲအတွက် လစ်လပ်နေရာတစ်ခုမှလွဲ၍ နေရာအားလုံး၌ တက်ကြွထက်သန်စွာ မဲဆွယ်လှုပ်ရှားခဲ့ပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲမှာ လူပုဂ္ဂိုလ်အချို့အမည်ကျန်နေပြီး သေဆုံးသူများကို ထည့်သွင်းထားသည့် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းမှားယွင်းမှုများကဲ့သို့ မှုမမှန်မှုများ ပြည့်နှက်နေခဲ့ပါသည်။ လာဘ်ထိုးမှုများ နေရာအနှံ့ရှိနေသလို ခြိမ်းခြောက်မှုများလည်း ရှိခဲ့ပါသည်။ အချို့မဲစာရွက်များကို ဖယောင်းပါးပါး သုတ်ထားသဖြင့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအချို့ကို မဲပေးဖို့ခက်ခဲစေခဲ့သည်။ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရက လုံခြုံရေးကင်းမဲ့မှု အကြောင်းပြုပြီး ကချင်ပြည်နယ်မှမဲဆန္ဒနယ်သုံးခု၌ မဲပေးမှုကိုဖျက်သိမ်းခဲ့ပါသည်။ ဤကြားထဲမှ NLD အသာရခဲ့ပြီး အောင်မြင်ခဲ့သည်။ လစ်လပ်နေရာ ၄၅ ခုအနက် ၄၃ ခုကိုအနိုင်ရခဲ့ရာ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရက နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း ထံမှ ချီးမွမ်းမှုရရှိခဲ့ပါသည်။

NLD က ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သောနေရာအများစုကို အနိုင်ရခဲ့သော်လည်း ဤသည်မှာ လွှတ်တော်၌ ကိုယ်စားလှယ် ၇% ထက် မကျော်ပေ။ ဤအချက်က လွှတ်တော်တွင်း၌ လက်တွေ့အားဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုကို ဖြစ်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ၎င်းတို့၏စွမ်းဆောင်နိုင်မှုကို ကြီးကြီးမားမားကန့်သတ်ထားရုံတင်မက အနှစ်သာရအားဖြင့် ဒီမိုကရေစီမကျသည့် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကလည်း ယခုအောင်ပွဲမှရလာနိုင်သည့် ကောင်းကျိုးများကို ချေဖျက်ထားပါသည်။ အခြေခံဥပဒေအရ စစ်တပ်က လွှတ်တော်တွင်း၌ ၂၅% နေရာကိုထိန်းချုပ်ထားပြီး အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက်အတွက် ၇၅% မဲပေးဖို့လိုသည့် လိပ်ခဲတင်းလင်းအနေအထားကို ဖန်တီးထားပါသည်။ ထို့အပြင် သော့ချက်ကျသည့် ဝန်ကြီးဌာနများတွင် စစ်အရာရှိတို့ကိုသာတာဝန်ပေးထားပြီး တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်အနေဖြင့် အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တရားစီရင်ရေးအာဏာ အပြည့်အဝယူနိုင်ခွင့်ရှိနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခု NLD တစ်ခန့်အနိုင်ရပြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှာ လွှတ်တော်အမတ်နေရာရထားသော်လည်း ပကတိအခြေအနေတွင် ရလဒ်များမှာ အရေးမပါချေ။ စစ်တပ်က တိုင်းပြည်အပေါ် အပြည့်အဝထိန်းချုပ်ထားဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းလည်းဖြစ်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အဖွဲ့ကြီး၏ လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်သူဆုရထားသူလည်းဖြစ်သော ကိုကိုနိုင်က ၂၀၁၅ ခု အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် "ဒီမိုကရေစီကို အမှန်တကယ်စစ်ဆေးမှု ဖြစ်လိမ့်မည်"¹ ဟုဆိုထားသည်။ ထို ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးမှုများသည် လွတ်လပ်၍တရားမျှတမှုရှိပြီး လွှတ်တော်အမတ်နေရာအားလုံးကိုလည်း ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ကြမည် ဆိုပါက အတိုက်အခံတို့သည် ဒီမိုကရေစီမကျသည့်အခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်နိုင်ကောင်း ပြင်ဆင်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

ဥပဒေသစ်များ

မြန်မာနိုင်ငံတွင်ပြည်သူများကို လွတ်လပ်စွာသင်းပင်းဖွဲ့စည်းခွင့် ပိုမိုပေးရန်၊ အလုပ်သမားသမဂ္ဂများဖွဲ့စည်းခွင့်ပေးရန်၊ စုရုံးခွင့်နှင့် ဆန္ဒပြခွင့်ပေးရန် ဥပဒေသစ်များ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤဥပဒေများမှာ ဝေဝါးဝါးနိုင်ခြင်း၊ ကန့်သတ် ချုပ်ချယ်မှုများလွန်းခြင်းနှင့် ပြည်သူလူထု၏ အခြေခံအခွင့်အရေးများကိုကာကွယ်ရန် လုံးဝမလုံလောက်ခြင်းတို့ ဖြစ်နေပါသည်။

၂၀၁၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် သမ္မတဦးသိန်းစိန်မှ ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒပြမှုများကို တစ်စုံတစ်ရာသော အခြေအနေများအောက်၌ခွင့်ပြုမည့် ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒပြခွင့်နှင့်စုဝေးခွင့်ဥပဒေကို တရားဝင်အတည်ပြုလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ကုလသမဂ္ဂ၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေးအထူးကိုယ်စားလှယ် သောမတ်စ်အိုဟေးကွင်တားနား၏ မှတ်ချက်အရ ငြိမ်းချမ်းသည့်ဆန္ဒပြပွဲကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့်အကြောင်းအချက်များ သို့မဟုတ် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခွင့် မရမည့် အကြောင်းအချက်များသည် "စိတ်ထင်သလိုကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှုများ ဖြစ်စေနိုင်သည်။ ယင်းဥပဒေအရ ဆန္ဒပြပွဲလုပ်မည့်အချိန်၊ နေရာနှင့် အကြောင်းရင်းတို့ကို အာဏာပိုင်တို့ထံ ကြိုတင်အသိပေးဖို့လိုပြီး ဟောပြောမည့် သူများနှင့် အသုံးပြုမည့်ကြွေးကြော်သံများကိုလဲ အသေးစိတ်အကြောင်းကြားရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် စက်ရုံများ၊ ဆေးရုံများနှင့် အစိုးရရုံးများ၌ ဆန္ဒပြမှုကိုလဲ တားမြစ်ထားပြီး ခွင့်ပြုချက်မရဘဲဆန္ဒပြပါက ထောင်ဒဏ်တစ်နှစ် ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ထား သည်။"²

အောက်တိုဘာလတွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သော်လည်း နောက်ထပ်ငါးလကြာမှ အသက်ဝင်လာသည့် အလုပ်သမား အဖွဲ့အစည်းဥပဒေတွင် အလုပ်သမားသမဂ္ဂများကို ဖွဲ့စည်းခွင့်ပြုထားကာ သပိတ်မှောက်ခွင့်ပေးထားသော်လည်း အနှစ်သာရအားဖြင့် ချို့ယွင်းချက်များပြည့်နေပါသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (ILO) က မတ်လတွင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သော အသိပေးစာတမ်း၌ ယင်းဥပဒေသစ်သည် ILO ကွန်ဗင်းရှင်း ၈၇ နှင့် ၉၈ တို့အောက်၌ အာမခံထားသည့် အခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝပေးမထားကြောင်း မှတ်ချက်ချထားသည်။³ ထိုမျှမက အလုပ်သမား အဖွဲ့အစည်းဥပဒေတွင် စုပေါင်းအရေးဆိုညှိနှိုင်းရေးနှင့် ပဋိပက္ခဖြေရှင်းရေးဆိုင်ရာ လက်တွေ့လုပ်ငန်းပိုင်း

¹ "ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းပေါ်မှာ စိတ်ရှည်စွာဖြင့် တလှမ်းပြီးတလှမ်း" နယူးဇီလန်သံတော်ဆင့်၊ ၂၀၁၂ ဇူလိုင် ၁၈
² မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးအထူးစုံစမ်းရေးသမား တောမတ်စ်အိုဟေးယားကွင်တားနား၏ တိုးတက်မှုအစီရင်ခံစာ၊ ၂၀၁၂ မတ် ၁၀။
³ မြန်မာနိုင်ငံ ပိတ်ဆို့ဒဏ်ခတ်ရေး စံသတ်မှတ်ချက်များ" နိုင်ငံတကာအလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ်၊ ၂၀၁၂ ခု မတ် ၆ ရက်။

စာသားလည်း လုံးဝပါဝင်ခြင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ယင်းစာသားမျိုးမပါရှိသည့်အတွက် ဝါကီဇူပဋိပက္ခများကို မည်သည့် ဥပဒေများက ကိုင်တွယ်မည်မှာ မရှင်းမလင်းဖြစ်နေသည်။ ဥပဒေ ရှိမရှိပင် မရှင်းလင်းပေ။

တဘက်တွင်လည်း ထောင်နှင့်ချီသောတက်ကြွလှုပ်ရှားသူများကို စစ်အစိုးရအဆက်ဆက်က ထောင်သွင်းအကျဉ်းချ ခဲ့သည့် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်လှသောဥပဒေအများအပြားကိုလည်း မဖျက်သိမ်းသေးချေ။ ယင်းဥပဒေများထဲတွင် မတရားသင်းအက်ဥပဒေ၊ အရေးပေါ်စီမံချက်များအက်ဥပဒေနှင့် အီလက်ထရွန်းနစ်အက်ဥပဒေ တို့ပါဝင်ပါသည်။ လောလောဆယ် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဤဥပဒေများအရ သို့မဟုတ် အလားတူဖိနှိပ်ရေးဥပဒေအရ စွဲဆိုအပြစ်ပေးထားသည့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၉၀၀ ကျော်ရှိနေပါသည်။ ဇန်နဝါရီလနောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားကိစ္စသည် နောက်တန်းရောက်သွားခဲ့သော်လည်း ကိုဖြိုးဝေအောင်ကို ၂၀၁၀ ခု ရန်ကုန်မြို့ သင်္ကြန်ပွဲတော်ပွဲကွဲမှု၌ နောက်ကွယ်ကပါနေသည်ဟု စွပ်စွဲကာ မေလ ၈ ရက်နေ့၌ သေဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ တကယ့်ဖြစ်ရပ်မှန်မှာ ဖြောင့်ချက်မပေးမချင်း ဖြိုးဝေအောင်ကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခဲ့ရာ အဖမ်းခံရသည့်ပထမဆုံးနေ့မှ သေဒဏ်ပေးသည့် နေ့အထိ တောက်လျှောက် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံခဲ့ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၉၀၀ ကျော်အနက် ကိုဖြိုးဝေအောင်နှင့်အလားတူ တွေ့ကြုံခံစားနေရသူ အများအပြားရှိနေသော်လည်း အသစ်ဖွဲ့စည်း လိုက်သည့် အစိုးရကျောထောက်နောက်ခံပြု မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမရကမူ ယင်းကိစ္စရပ်သည် "ယခုအခါ အခြားကိစ္စရပ်မျိုးစုံအောင် ဖြစ်ပျက်နေသဖြင့် အငြင်းပွားဖွယ်ရာအချက် ဖြစ်နေသည်"⁴ ဟု ပြောသွားခဲ့ပါသည်။

တိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခ

ပြီးခဲ့သည့်လအနည်းငယ်အတွင်း မြန်မာ့တပ်မတော်က ကချင်ပြည်နယ်ဒေသအတော်များများကို စစ်ဒဏ် ထောင်းထောင်းကြေအောင် ခံနေရသည့်နယ်မြေအဖြစ် ပြောင်းလဲပစ်ခဲ့ပါသည်။ သာမန်ပြည်သူတို့၏ဘဝများ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်သက်ရောက်မှုများဖြစ်စေသည့် အကြီးစားဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကို ကချင်ပြည်နယ်မှ ပြည်သူများ ရင်ဆိုင်နေရ၍ တင်းမာမှုများမြင့်တက်လာခဲ့ပါသည်။ ကချင်ပြည်လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ (KIO) က မိမိ၏လက်နက်ကိုင်တောင်ပံဖြစ်သော ကချင်ပြည်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KIA) ကို နယ်ခြားစောင့်တပ်ထဲ ပါဝင်ဖို့ သဘောမတူခဲ့သည့်အခါ မြန်မာ့တပ်မတော်၏တုန့်ပြန်မှုမှာ ပြင်းထန်လှပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇွန်လ ၉ ရက်နေ့တွင် စတင်ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ KIA တပ်စခန်းများအပေါ်တိုက်ခိုက်မှုများမှာ နေ့စဉ်ဘဝဖြစ်နေလေပြီ။ မတ်လကထုတ်ပြန်ခဲ့သော လူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာ၌ "ဗမာ့တပ်မတော်က ကချင်ကျေးရွာ များကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ အိုးအိမ်များကို မီးရှို့ပစ်သည်။ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို လုယက်ခဲ့သည်။ ပြည်သူ့သောင်းနှင့်ချီ၍ အိုးအိမ်စွန့်ခွာစေခဲ့သည်။ စစ်ကြောမှုများအတွင်း စစ်သားများက အရပ်သားများကို ခြိမ်းခြောက်နှိပ်စက်ပြီး အမျိုးသမီးများကို အဓမ္မပြုကျင့်ခဲ့သည်။ စစ်တပ်မှ လူသတ်မိုင်းများကိုလည်း သုံးစွဲခဲ့ပြီး ၁၄ နှစ်အရွယ်ကလေးငယ်များ အပါအဝင် ပေါ်တာများကိုဆင့်ခေါ်ကာ ရှေ့တန်း၌ အဓမ္မခိုင်းစေခဲ့သည်။"⁵ စစ်ပွဲစတင်ကတည်းက တပ်မတော်အနေဖြင့် မုဒိမ်းမှု ၆၀ ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ထိုင်းနိုင်ငံအခြေစိုက် ကချင်အမျိုးသမီးအဖွဲ့က အစီရင်ခံခဲ့ပါသည်။⁶

ဤစွပ်စွဲချက်များအပေါ် အစိုးရ၏တုန့်ပြန်မှုမှာ ကျေနပ်ဖွယ်မရှိပေ။ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ဥပေက္ခာပြုမှု ဥပမာတစ်ခုမှာ စွန်လွတ်ရွယ်ဂျာ၏အမှု ဖြစ်ပါသည်။ သူမမှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဗမာ့တပ်မတော်၏ ဖမ်းဆီးမှုကိုခံခဲ့ရပြီးနောက် အစပျောက်သွားခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့က

⁴ "မြန်မာနိုင်ငံ၏ မပြီးဆုံးသေးသည့် စိတ်မချမ်းသာစရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု - ရာနှင့်ချီသော နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ရပ်ဝေးထောင် များအတွင်း ဒုက္ခခံနေရခြင်း" ဝါရှင်တန်ပို့စ်၊ ၂၀၁၂ မေ ၉ ရက်။

⁵ "လူမသိ သူမသိဒုက္ခဆင်းရဲ - မြန်မာနိုင်ငံ ကချင်ပြည်နယ်မှ စစ်ကာလမတရားမှုများနှင့် အဓမ္မအိုးအိမ်စွန့်ခွာမှု" လူ့အခွင့်အရေး စောင့်ကြည့်အဖွဲ့ အစီရင်ခံစာ၊ ၂၀၁၂ ဖေဖော်ဝါရီ ၅ ရက်။

⁶ "လူ့အခွင့်အရေးဖောက်ဖျက်မှုများ ကျူးလွန်နေသည်ကို စစ်အစိုးရက ငြင်းဆိုနေခြင်း" ကချင်အမျိုးသမီးအသင်း ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ၂၀၁၂ ဖေဖော်ဝါရီ ၅ ရက်။

ပြည်ထောင်စုတရားရုံးချုပ် ကြားနာပွဲတစ်ခုတွင် အာဏာပိုင်တို့က သူမဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ခံရမှုကို လုံးဝငြင်းဆိုခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့ အခွင့်အရေးကော်မရှင်ကလည်း ယင်းကဲ့သို့သောဖောက်ဖျက်မှုများကို အရေးမပါသည့်နယ် သဘောထားသည်။ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမရက ဤမတရားကျူးလွန်မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှာ "လက်ရှိကာလ တွင် မသင့်လျော်"⁷ ဟု သတင်းစာဆရာများကို ပြောခဲ့လေသည်။

နိုင်ငံရေးအရတွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးကိုလိုလားသော KIO နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများ လုပ်ခဲ့သော်လည်း ဦးသိန်းစိန် အစိုးရသည် နိုင်ငံရေးအဖြေရှာမှုကို ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်၏ အတော်နောက်ပိုင်းကျသောအဆင့်သို့ လွှဲထားချင်နေပါ သည်။ မြန်မာ့တပ်မတော်ကိုမယုံကြည်မှုကြောင့် KIA က အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး လက်မှတ်ထိုးမီ မြန်မာ့တပ်မတော် အနေဖြင့် KIO နယ်မြေမှ ထွက်ခွာရမည်ဟု တောင်းဆိုနေသည်။ ဤမယုံကြည်မှုမှာ အံ့ဩစရာမဟုတ်ပေ။ သမ္မတဦးသိန်းစိန်က ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ထိုးစစ်များရပ်စဲရန် မြန်မာ့တပ်မတော်ကို အမိန့်ပေးသည့်အခါ စစ်တပ်က ၎င်း၏အမိန့်ကိုလျစ်လျူရှုပြီး ဆက်လက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေး စေ့စပ်ဆွေးနွေးနေစဉ်မှာပင် တပ်မတော်က တိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်လုပ်ခဲ့ပါသည်။

အခြားတိုင်းရင်းသားအဖွဲ့များနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးများကို အကြီးအကျယ်ချိုးဖွမ်းခမ်းဖွင့်ပြီးနောက်ပိုင်း မြန်မာ့တပ်မတော်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို KIO အနေဖြင့် လေ့လာကြည့်ရှုမှုနှင့် သိနိုင်ပါသည်။ KIA သည် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး လက်မှတ်ထိုးရသေးသည့် တခုတည်းသော အဓိကတိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ ဖြစ်သော်လည်း ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ရှမ်းပြည်တပ်မတော်မြောက်ပိုင်းအဖွဲ့နှင့် ရှမ်းပြည်တပ်မတော် တောင်ပိုင်းအဖွဲ့တို့နှင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားမှုသတင်းများ (မတ်လ ၁၈ ရက်အထိ အနည်းဆုံး ၁၅ ပွဲ) ပေါ်ထွက်နေသလို ကရင်ပြည်နယ်တွင်လည်း မြန်မာ့တပ်မတော်က တိုးတက်သောကရင်ဗုဒ္ဓဘာသာတပ်မတော်၏ စစ်စခန်းတစ်ခုကို စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ပါသည်။

စေ့စပ်ဆွေးနွေးမှုဖြစ်စဉ်ကို သေချာစွာလေ့လာကြည့်သည့်အခါ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးများ နောက်ကွယ်မှ တကယ့်ကြံ ရွယ်ချက်ကို သိလွန်စတွေ့ရပါသည်။ စစ်အစိုးရနှင့်စစ်သည့် စီးပွားရေးသမားများက ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ များစွာကို တက်ရောက်ခဲ့ကြသလို ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးနှင့် ဒုတိယမြောက်တွေ့ဆုံပွဲတွင် နေပြည်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ထံ၌ စွမ်းအင်ဝန်ကြီး၊ အကြီးစားစက်မှုဝန်ကြီး၊ လျှပ်စစ်ဝန်ကြီးတို့ ပါဝင်ခဲ့ကြပါသည်။ ကရင်ပြည်နယ်တွင် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရက အကြီးစားဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကြီးများကို မျှော်မှန်းအားထုတ်နေသည်ဖြစ်၍ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး လိုအပ်ဆန္ဒမှာ စစ်မှန်သည့်နိုင်ငံရေးဆန္ဒမဟုတ်ဘဲ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအတွက် စီးပွားရေးဆန္ဒ ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုအတောအတွင်း မွန်ပြည်နယ်တွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူပြီးနောက် မွန်ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ်သည် တလမွန်ကုမ္ပဏီနှင့်တွေ့ဆုံပြီး အငြင်းပွားဖွယ်ရာ ထားဝယ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းနှင့်အလားတူ ကုလားဂုတ်ကျွန်း၌ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ ဘီလျံတန်ဆိပ်ကမ်းတည်ဆောက်ရေးကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော်ငြားလည်း ယင်းကဲ့သို့ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများမှာ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားပြည်သူများအတွက် အကျိုးရှိသည်ကို မတွေ့ခဲ့ရသေးပေ။ ကချင်ဖွံ့ဖြိုးရေးကွန်ယက်အဖွဲ့ (KDNG) မှ ဆာဂျီက ကချင်ပြည်နယ်မှ ဤကဲ့သို့သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းမျိုး၏ အန္တရာယ်များကို မကြာသေးမီကသတိပေးခဲ့ပါသည်။ "မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ဦးသိန်းစိန်အစိုးရက သတ္တုနှင့်ကျောက်မျက်တွင်းများမှ အခွန်ကောက်ယူပြီး၊ ဒေသတွင်းမှ စစ်အာဏာပိုင်များ၊ အစိုးရအာဏာပိုင်များနှင့် နေပြည်တော်တို့က ယင်းလုပ်ငန်းများနှင့် သစ်လုပ်ငန်းတို့မှ ကျပ်ငွေဘီလီယံနှင့်ချီ၍ လာဘ်ငွေများရရှိနေကြသည်"⁸ ဟုပြောခဲ့သည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးများ လက်မှတ်ထိုးပြီးနောက် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရသည် အမြတ်အစွန်း အကြီးအကျယ်ရသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဆက်လုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ၏ လူသိရှင်ကြားရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သော နိုင်ငံရေးအဖြေရှာခြင်းကိုမူအကောင်အထည်ပေါ်ရန် အလှမ်းဝေးနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

ပိတ်ဆို့အက်ခတ်မှုများ

⁷ "လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် အကြီးအကဲက ပဋိပက္ခနယ်မြေ စုံစမ်းရေးကို ပယ်ချခြင်း" ဧရာဝတီ၊ ၂၀၁၂ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၅
⁸ "ကချင်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွေ့အကြုံမှ သင်ခန်းစာများ" ကချင်ဖွံ့ဖြိုးရေးကွန်ယက်အဖွဲ့၊ ၂၀၁၂ မေ။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ အီးယူ၊ သြစတြေးလျ၊ နော်ဝေး နှင့် ကနေဒါတို့အားလုံးက ဧပြီလ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ ပြီးနောက်တွင် ပိတ်ဆို့ဒဏ်ခတ်မှုများကို သိသိသာသာရုပ်သိမ်းကြောင်းများကို ကြေညာခဲ့ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် လက်နက်ရောင်းဝယ်ခွင့်ပိတ်ဆို့မှုများကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားပြီး ဤသည်မှာ စစ်တပ်ကျောထောက်နောက်ခံ ပြုထားသည့် အစိုးရအတွက် အဓိကရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ဖြစ်ပါသည်။ ဝါရှင်တန်ပိုစ့်သတင်းစာ အင်တာဗျူးတွင် ဦးသိန်းစိန်က "အကယ်၍ ခင်ဗျားတို့က ကျနော်တို့တိုင်းပြည်မှာ ဒီမိုကရေစီရှင်သန် ကြီးထွားတာမြင်ချင်ရင် ကျနော်တို့တိုင်းပြည်အပေါ်ချမှတ်ထားတဲ့ ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုတွေကို လျှော့ပေးခြင်းအားဖြင့် ဒါကိုအားပေးဖို့ လိုအပ်တဲ့လုပ်ဆောင်ချက်တွေ လုပ်သင့်တယ်"^၅ ဟုပြောခဲ့သည်။ ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများ ရုပ်သိမ်းရေးအတွက် အနိမ့်ဆုံးစံနှုန်းများမှာ ၂၀၁၂ ခုအထိ တသမတ်တည်းရှိခဲ့ပါသည်။ ယင်းတို့မှာ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများအားလုံး ခြွင်းချက်မရှိလွှတ်ပေးရေး၊ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများရပ်စဲရေးနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၊ ဒီမိုကရေစီ လိုလားသည့် အတိုက်အခံများတို့နှင့် စစ်မှန်သည့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး တို့ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၉၀၀ ကျော်မှာ အကျဉ်းကျနေဆဲဖြစ်၍ တိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ဆက်လက်ပြင်းထန် နေဆဲဖြစ်ကာ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်သည့်ဥပဒေများ ဆက်ရှိနေဆဲ၊ ပြည်သူလူထုကိုဖိနှိပ်ရာ၌ အသုံးပြုနေဆဲဖြစ်သည်။ စစ်တပ်နောက်ခံထားသည့်အစိုးရကလည်း အာဏာကို ခိုင်ခိုင်မာမာဆုပ်ကိုင်ထားနေသည်။ ၎င်းအနိမ့်ဆုံးစံ သတ်မှတ်ချက်များ ပြည့်မှီခြင်းမရှိသေးသော်လည်း နိုင်ငံအများအပြားက ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများကို လျှော့ပေါ့ပေး သို့မဟုတ် ရုပ်သိမ်းပေးခဲ့ပါသည်။

ဤသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဧရာမပြဿနာကြီးပင်ဖြစ်ပါသည်။ မကြာမီဝင်လာတော့မည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးငွေကြေးများကြောင့် အကျိုးအမြတ်ရမည့်သူများမှာ စစ်ဖက်အရာရှိများနှင့် အထက်လွှာလက်ဝေခံ (Cronies) များသာဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုကမရှိ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှု သို့မဟုတ် လူမှုရေးဆိုင်ရာထိခိုက်မှု အကဲဖြတ်ခန့်မှန်းချက်များလုပ်ရန် အကာအကွယ်ပေးသည့်ပေါ်လစီ သို့မဟုတ် ယန္တရားများကမရှိနှင့်၊ ဤစီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ရာဒေသများ၊ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ပိုမိုများပြားလာနိုင်သည်။ အာဏာရစစ်ဖက်၌ တာဝန်ခံမှု လုံးဝချို့တဲ့နေမှုကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထုကို ဖွံ့ဖြိုးရေးဖြစ်စဉ်ထဲမှဘေးဖယ်ထားခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခမှာ ပိုမိုပြင်းထန်ဆိုးဝါးလာဖို့သာရှိပါသည်။ ကချင်ပြည်သူတို့အတွက် ကြီးမားလှသော လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရေးဆိုးကျိုးများရှိနေပြီး တရုတ်နိုင်ငံနှင့် မြန်မာ့ရေပေါ်ဆီတို့အတွက်သာ အကျိုးအမြတ်များ ရစေသည့် ကချင်ပြည်နယ်မှမြစ်ဆုံရေကာတာတည်ဆောက်ရေးကို ဆိုင်းငံ့ထားရန်ဟူသော ဦးသိန်းစိန်၏ဆုံးဖြတ်ချက် ရိုးသားစစ်မှန်မှုအပေါ် သံသယများ ရှိနေကြပြီဖြစ်ပါသည်။ ထိုနေရာ၌ လုပ်ငန်းပြန်စနေပြီဟု သတင်းရနေပါသည်။ အလားတူပင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြေငှားရမ်းမှုဥပဒေမရှိခြင်းကြောင့် တနင်္သာရီတိုင်းထားဝယ်မှ ထားဝယ် ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းက လူပေါင်းများစွာကို မိမိတို့မြေပေါ်မှ အမွေနှင့်ထုတ်ပစ်ခဲ့ပါသည်။

နိဂုံး

ယခုဖော်ပြခဲ့သည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူတို့အတွက် လက်တွေ့အနေအထားပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဦးသိန်းစိန်၏ စစ်တပ်ဦးဆောင်အစိုးရက မိမိ၏နိုင်ငံတကာပုံရိပ် တိုးတက်ရေးနှင့် တရားဝင်မှုရေးဟူသည့် နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက် များကို အနိမ့်ဆုံးပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးခြေလှမ်းများဖြင့် အောင်မြင်ထမြောက်ခဲ့သော်လည်း မြန်မာ့တပ်မတော်ကမူ တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် လူသားမျိုးနွယ်အပေါ်ကျူးလွန်သည့်ရာဇဝတ်မှုများနှင့် စစ်ရာဇဝတ်မှုများမြောက်သော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ဆက်လက်ကျူးလွန်နေပြီး ပြည်သူလူထုမှာလည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကြောင့် မိမိတို့မြေယာများပေါ်မှ မောင်းထုတ်ခံနေရသည်။ မိမိတို့၏နိုင်ငံရေးယုံကြည်ချက်များကြောင့် ပြည်သူများ ဆက်လက် အကျဉ်းကျခံနေကြရသည်။ နိုင်ငံရေးအတိုက်အခံများအနေဖြင့်လည်းစစ်တပ်လက်အောက်၌ ဒုက္ခရောက်နေကြသော ပြည်သူသန်းပေါင်းများစွာ၏ ဘဝလမ်းကြောင်းကို ပြောင်းလဲပစ်နိုင်မည့် အနေအထားမရှိပေ။ ဤအရာကိုစွဲအားလုံး ဖြစ်နေသည့်ကြားမှ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းအနေဖြင့် စစ်တပ်ကျောထောက်နောက်ခံပြုထားသည့် အစိုးရကို

^၅"မြန်မာ့သမတ၏ ပထမဆုံး ပြည်ပအင်တာဗျူး" ဝါရှင်တန်ပိုစ့်၊ ၂၀၁၂ ဇန်နဝါရီ ၂၀။

အချိန်မတိုင်မီ ဆုလာဘ်ချီးမြှင့်ပေးရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရာ ယင်းသို့ဆုချီးမြှင့်ခြင်းအားဖြင့် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရအား အပြစ်ပေး အရေးယူခံရခြင်းမှကင်းလွတ်စေသည့်စနစ်နှင့် လူ့အခွင့်အရေးမတရားမှုများ အဆုံးသတ်၍ တကယ့်လက်တွေ့ အနှစ်သာရရှိရှိ ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆောင်ရွက်ရန် မည်မျှအထိအားပေးရာရောက်မည်ကို မသိရှိနိုင်ပေ။

နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းသို့ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ

အောက်ပါအခြေအနေများ မဖြစ်မြောက်မချင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ရန် --

- လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ အဆုံးသတ်ခြင်း၊ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသား နယ်မြေများ
- အာဏာရှိသူတို့အနေဖြင့် တာဝန်ခံမှုရှိစေပြီး အပြစ်ပေးအရေးယူခံရခြင်းမှကင်းလွတ်စေသည့်စနစ် အဆုံးသတ်မည့် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိခြင်း
- လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ရေးထိခိုက်မှု အကဲဖြတ်ခန့်မှန်းချက်များ၊ ထိခိုက်စရာအလားအလာရှိသည့် ဒေသခံလူထုများနှင့် လူထုအခြေပြုအသင်းအဖွဲ့များ၏ အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအပါအဝင် နိုင်ငံတကာမှ အကောင်းဆုံးလုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကို စီမံကိန်းတိုင်းတွင် မလုပ်မနေရသတ်မှတ်ခြင်း
- မိမိတို့နယ်မြေများရှိ ရင်းမြစ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ပြည်သူလူထုက တက်ကြွသည့် အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နိုင်ခြင်းဖြင့်ဒေသခံလူထုများ၏ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများကို ဖြေရှင်းပေးခြင်း
- မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူ့ကျင့်ဝတ်နှင့်ညီသည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ကာလရှည်အဟန့်အတားပြုခဲ့သည့် အကျင့်ပျက်ခြစားမှု နှင့် လက်ဝေခံစနစ် (Cronyism) တို့ကိုဖျက်သိမ်းပြီး အခွန်ရငွေပွင့်လင်းမြင်သာရေးနှင့် ကန်ထရိုက်အလုပ် ပွင့်လင်းမြင်သာရေးတို့ကို အာမခံနိုင်မည့်ဥပဒေများ ချမှတ်ခြင်း

အောက်ပါအနိမ့်ဆုံးစံသတ်မှတ်ချက်များ မပြည့်စုံမချင်း အစိုးရကို ဆုလာဘ်ချီးမြှင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် --

- တိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခ ပြီးဆုံးကာ ရေရှည်တည်တံ့သည့် နိုင်ငံရေးဖြေရှင်းချက်ရရှိခြင်း
- နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားအားလုံး ခြွင်းချက်မရှိ လွှတ်ပေးခြင်း
- ၂၀၁၅ ခုရွေးကောက်ပွဲကို လွတ်လပ်တရားမျှတစွာကျင်းပခြင်း